Nr. 98. Środa, 29 Kwietnia 1925.

GAZETA LWO[WSKA]

Wychodzi codziennie wieczorem.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza.

Adres Redakcji: Lwów, ul. Chorążczyzny 31. (Tel. 178).
Adres Administracji: Lwów, Senatorska 6. (Tel. 73).

Wydanie popołudniowe „Gazety Porannej".

Cena egzemplarza pojedyńczego 15 gr.

Na dworcach kolejowych 18 gr.

Redaktor Naczelny: JERZY KONARSKI.
W zastępstwie: ST. ZACHARIASIEWICZ.

Telefon Redaktora Naczelnego 230.
Telefon domowy Redaktora Naczelnego 192.

Od traktatu wersalskiego do Hindenburga.

Lwów, 28. kwietnia.

Wybór Hindenburga na prezydenta Rzeszy jest tylko logicznym i dobrze przygotowanym krokiem naprzód tej polityki, którą wytknęły sobie Niemcy powojenne.

Rozpoczęło się to pochyleniem czoła w proch przez podpisanie traktatu wersalskiego. Oczywiście z tem w duchu postanowieniem, że go nigdy się nie dopełni. Z ukrytym w kułak śmiechem z tych, co udanej pokorze naiwnie ufając, stanęli u granic Niemiec z obnażonym mieczem. Stanęli i granic tych nie przekroczyli, nie ponieśli spustoszenia za Ren — tak, iż Niemcy, jedyne z pomiędzy państw walczących nie zaznały okropności wojny we własnej ziemi. Owszem wzbogaciły się obrabowaniem połowy, więcej nawet i dwu trzecich Europy; rabowaniem takiem, na jakie tylko Niemcy zdobyć się umieją. Zrabowaniem wszystkiego, co znalazło się na ziemi, ba, nawet, jak przecież widzieliśmy na Podolu, nawet ziemi samej.

Osiągnąwszy przez podpisanie traktatu pokojowego ochronę, powzięły Niemcy misterną grę intryg oplatających siecią swą cały obszar Europy. Wszędzie, gdzie nadarzała się możliwość, kilof niemiecki kopał dołki. Wszak i nas nie ominął, jątrząc mniejszości narodowe, złote gruszki obiecując obłąkańcom ukraińśtwa a geszefciarzy „Ukrainy" zasypując złotem. Za żadną cenę nie dopuścić do uspokojenia Europy — o to, jakie hasło obrały sobie Niemcy. Przedewszystkiem jednak i z największem natężeniem pracowały w dwu kierunkach. Porozumienie z Rosją sowiecką miało im dać możność ciągłego wysuwania jej jako straszaka. Ale przedmiotem jeszcze gorliwszych zabiegów — dodajmy odrazu: pomyślnym uwieńczonych skutkiem — było pozyskanie fawórów Anglji. Powodzenie bowiem planów niemieckich zależało od tego, by pomiędzy W. Brytanją a Francją nie doszło do rzetelnego porozumienia. Że knowań niemieckich w tym kierunku nie spotkał zawód, złożyły się na to dwie przyczyny. Zdołano w Anglji rozbudzić uczucie zazdrości wobec aljantki-gallijskiej, zdołano rzucić Anglję na łup obawy, by Francja, broń Boże, nie porosła w pierze. Ponadto kierownictwo polityki angielskiej pozostawało jeszcze przez czas dłuższy po wojnie w ręku złego ducha polityki europejskiej, na przewrotniejszego ze współczesnych mężów stanu człowieka o małpiej złośliwości i krótkim wzroku mirmidonów, — w ręku Lloyda George'a. Opętańczy program jego polityki wyrządzał na lewo i na prawo krzywdy ludom i państwom, z krzywd tych gromadząc kapitał dla Niemiec. Co więcej: Lloyd George potrafił tak zabarykadować polityce angielskiej drogę odwrotu z manowców, że myśl przewodnia narzucona jej przez tego opętanego Celta przeżyła go i po upadku swego twórcy na al zachowuje się, jak „a bul in a china shop".

Żniwo piekielnej roboty Niemiec rozpoczęło się przy sposobności obrad nad protokołem genewskim. Przeciwieństwa pomiędzy Francją i Anglją dzięki intrygom krzyżactwa zarysowały się tak silnie, że hydra z nad Sprewy uznała, iż zbyteczne dłużej krepować się noszeniem maski, hamującej bądź co bądź oddech. Pojawiły się znane propozycje niemieckie w sprawie granic wschodnich, a teraz w naturalnej konsekwencji tego wszystkiego Hindenburg ujmuje władzę jako prezydent Rzeszy na zewnątrz, jako sztathalter cesarski dla nich.

Zdaje się jednak, że upojone dotychczasowemi powodzeniami Niemcy tym razem palnęły kapitalne głupstwo. Triumf zawsze zawisł w znacznej mierze nietylko od całego działania, lecz także od trafnego wyboru chwili: Owóż temu drugiemu warunkowi akt niedzielny stanowczo nie dopisał. Wybór Hindenburga przypadł zawcześnie. Jeszcze nie udało się Anglji zupełnie oswobodzić rąk Niemcom, jeszcze skutkiem tego nie przygotowały się one dostatecznie do ruszenia na podbój świata w imię odwetu; jeszcze nie zapewniły sobie poparcia Ameryki dla swych planów, przeciwnie obruszyły ją przeciwko sobie tem bez żenady zdeklarowaniem się za wskrzeszeniem monarchji Hohenzollernów. Sytuacja, tak korzystna dla Niemiec przed wyborem Hindenburga, po wyborze odrazu przybrała wręcz przeciwny charakter.

Sądzimy też, że zmysł praktyczny, którego bądź co bądź Niemcom nie brak, pohamuje dalsze u nich rozpętanie monarchistycznego nacjonalizmu. Nie wierzymy, by sędziwy feldmarszałek odważył się sięgnąć po nowe laury oręża, wiedząc jak nikłe — śmiało powiedzieć można: żadne — byłyby w danych okolicznościach szanse zwycięstwa niemieckiego.

To jednak, że prawicowcy, a więc monarchiści niemieccy odważyli się na podobną prowokację i że zyskała ona w znacznej części poparcie ludu daje miarę kierunku i wielkości niemieckiego niebezpieczeństwa.

Dla Polski nie jest ono niespodzianką, a ci którzy dali wmówić w siebie, że to polski imperjalizm maluje niemieckiego djabła na ścianie — niech przekonają się teraz, jak niedorzeczną była ich opinja.

Zawieszenie strajku rolnego.

TERMIN NOWEJ AKCJI STRAJKOWEJ MA BYĆ OZNACZONY W LIPCU.

Warszawa 29 kwietnia (Tel. G. L.) Zarząd główny związku zawodowego robotników rolnych wydał odezwę do swych członków wzywającą do zawieszenia strajku do czasu żniw. Uchwała powyższa oznacza likwidację strajku. Termin nowej akcji strajkowej ma być oznaczony w lipcu.

Życie polityczne.

Lwów, 28. kwietnia.

— Prezydent Ministrów Grabski zabierze głos na dzisiejszem posiedzeniu Sejmu.

— Na wczorajszym posiedzeniu Sejmu p. Szydłowski zaatakowany poprzednio p rzez posła Bryla całym szeregiem zarzutów natury nieetycznej, oświadczył, że sprawę zarzutów w poczynionych przez posła Bryla podczas jego nieobecności oddaje pod sąd marszałkowski. Ponieważ jednak zarzuty te były również podniesione w organie posła Bryla „Sprawa Chłopska" wniósł poseł Szydłowski skargę do sądu przeciwko temu pismu.

— „Monitor Polski" z 27 kwietnia ogłasza nominację p. Józefa Radwana na kierownika Min. Reform Roln.

— „Wyzwolenie" uchwaliło dziś domagać się rozdziału Kościoła od Państwa i rozwiązania Sejmu.

— Prez. republ. franc. Doumergue nadał komandorję francuskiej Legji honorowej szefowi kancelarji cywilnej prezydenta p. Lencowi i adjutantowi gen. Zaruskiemu.

Wiadomości zagraniczne.

Lwów, 28. kwietnia.

— „N. Fr. Presse" donosi z Sofji: Tut. przedstawiciel „Chicago Tribune" dowiaduje się z kół rządowych, że duchowymi sprawcami spisku rewolucyjnego są 4 Bułgarzy, zajmujący obecnie wysokie stanowiska w moskiewskiej międzynarodówce i w rządzie rosyjskim, a mianowicie Rakowski, pełnomocnik Sowietów w Londynie, Kolarow, sekretarz międzynarodówki, Dymitrow, sekretarz generalny międzynarod. chłopskiej i Stomaniakow, referent handlowy przedstawicielstwa sow. w Berlinie. Kassakow, o którego zastrzeleniu przez policję już doniesiono, upatrzony był na komunistycznego dyktatora Bułgarji północnej.

— Podczas onegdajszej wielkiej rozprawy sądowej w Sofji przeciw komunistom, oskarżonym o znany zamach, jeden z podsądnych błyskawicznym ruchem wyrwał karabin warcie i zastrzelił przewodniczącego trybunału.

— Ambasador francuski w Berlinie otrzymał polecenie natychmiastowego przybycia do Paryża.

— Briand przygotowuje materjały potrzebne mu do Londynu, gdzie przedewszystkiem mają być omawiane sprawy rozbrojenia Niemiec i pakta gwarancyjne.

Informacje.

Lwów, 28. kwietnia.

— Z Nowego Jorku donoszą, że w ciągu nocy ubiegłej w stanie Indiana, Ilinois i Centucky odczuto dość silne trzęsienie ziemi.

— Zanosi się w tym roku na formalny najazd Amerykanów i Amerykanek na Europę. W Newym Jorku wydano dotąd przeszło 200.000 paszportów na wyjazd do Europy w maju i czerwcu 1925 r.

WYKRYCIE GNIAZDA KOMUNISTYCZNEGO.

Warszawa, 27. kwiet. (Tel. G. L.) Przed kilku dniami aresztowano grono młodzieży akademickiej o charakterze skrajnie lewic. pod nazwą „Życie". Młodzież ta utworzyła klub, którego zadaniem miało być stworzenie jaczejek komunistycznych dla wystąpienia w dniu 1. maja itp. Wytrwałe obserwacje doprowadziły do gniazda tego klubu.

P. Wojkow zostaje w Warszawie.

NATOMIAST USTĘPUJE P. MIASKOW. — MIEJSCE JEGO OBEJMIE P. NEKARJUSZ.

Warszawa 28 kwietnia (Tel. G. L.) Dzienniki zaprzeczają pogłosce o ustąpieniu posła sowieckiego w Warszawie p. Wojkowa i mianowaniu na jego miejsce Joffego. Ustąpić ma tylko prezes misji handlowej przy poselstwie Miaskow, zaś na jego miejsce przybyć ma prezes „Dobrolotu" Nekarjusz.

Stany Zjednoczone Europy.

Lwów, 28. kwietnia.

P. Francesco Nitti zabrał znowu głos. Ten przez długie czasy kombattant Lloyda George'a w obronie „uciśnionych Niemiec“ stał się nagle marzycielem, niczego nie pragnącym goręcej nad szczęście ludzkości. Puszczając skrzydła fantazji, z góry zalatwia się z każdym, kto przeciwne zająłby stanowisko. Sceptycyzm jest wedle Nittiego nowoczesną formą głupoty, a nie zabraknie — przewiduje — sceptyków, którzy wzruszą nad jego, Nittiego, wywodami.

O cóż idzie zdeklarowanemu politykowi włoskiemu?

O związanie się państw europejskich w Stany Zjednoczone. Myśl prześliczna, zbliżona ku ideałowi „jednego pasterza i jednej owczarni“, lecz djablo daleka urzeczywistnienia.

Dyplomaci, pisze, uśmiechać się będą na widok tej myśli, lecz w ich właśnie kole jakże mało ludzi o szerszym poglądzie! Właśnie dyplomaci należą przeważnie do kategorji ludzi, którzy na ślepo przeciwstawiają się każdej myśli niedość jeszcze utartej.

Przez pięć lat — cytujemy Włoszyna — niemal wszystkie ludy Europy walczyły z sobą zaciekle. Z wojny wyszły jeszcze bardziej zgnębione troską, jeszcze uboższe, niż przedtem. Cała Europa osłabła — większe zaś nawet są szkody moralne, niż materjalne, wiele bowiem ludów postradało wolność i dawne swobody, a zarazem bezpieczeństwo swej egzystencji.

Jeśli pomyśli się, że Europa liczy 95 państw, z których każde ma swą własną granicę clową, a niejedno ponadto swój nacjonalizm i imperjalizm, że surowce znajdują się w ręku najpotężniejszych państw, że w Rosji skutkiem jej załamania się przeważna część tego olbrzymiego obszaru leży odłogiem, że pod bronią stoi o miljon ludzi więcej niźli przed wojną, — jeśli dalej weźmiemy w rachubę nietrwałość traktatów, troskę zwycięzców o własny byt, żądzę zemsty u pokonanych, bujanie białych i czerwonych dyktatur, wreszcie rozpanoszenie się gwałtu, — to dojdziemy do wniosku, że albo Europa po szeregu nowych wstrząśnień stanie się jedną wielką ruiną, albo też uzna, iż nie pozostaje jej inna droga ratunku, jak utworzenie Stanów Zjednoczonych na swym kontynencie.

Myśl ta zresztą, przyznaje Nitti, nie nowa. Przed wojną jednak brakowało moralnych podstaw do wyłonienia się poczucia, że federacja państw i ludów Europy jest potrzebna. Dziś podstawę taką mamy w obawie o powszechną zagładę.

Europa, rzekł Herriot w jednym ze swych przemówień, jestto drobny ledwie zakątek świata. Powinna więc pofolgować nieco ze swej dumy. Tam, na Pacyfiku, powstają obecnie problemy, które wymagać będą, by cała energja, przedsiębiorczość, wiedza starej naszej części świata oddała się na usługi ugruntowaniu ładu i rozumnego ustroju w owych odległych stronach ziemi, w których dotąd jeszcze władają popędy naturalne.

Oto ideał zdaniem Nittiego godny istotnie wszelkich wysiłków. Ale — słusznie sam zauważa — najszczytniejszy ideał nie ma nic się nie zda, jeśli nie odpowiada faktycznej potrzebie. Tu zaś, mniema Nitti, o braku potrzeby nie może być mowy, idzie tylko o znalezienie najkrótszej drogi do urzeczywistnienia.

Nitti sądzi, że przy dobrych chęciach nietrudnoby było i ją znaleźć!

Naturalnie czyni siebie odkrywcą. Już przed kilku laty, chwali się, zaproponowałem utworzenie jednolitego związku clowego przez państwa sukcesyjne. Austro-węgierska monarchja rozpadła się na ośm części. 54 miljonów ludzi przeszło albo w nowe organizmy państwowe, albo przyłączone zostały do „nowych-dawnych“. Produkcja tego obszaru, przed wojną dwukrotnie większa od produkcji Włoch, znajduje się w zupełnym upadku. Co do samej Austrji, to ma jak ona, posiadająca olbrzymią stolicę i dokoła niej drobny zaledwie skrawek ziemi — jak ma ona wyżyć? Jak mogą istnieć i rozwijać się Węgry, którym zabrano najlepsze źródła pomocy? Także państwa najbogatszemi obdarzone terytorjami, jak Czechosłowacja, znajduje się w opresji, gdyż otoczone są sąsiadami, których ekspanzja paraliżuje wszelkie ich wysiłki. Gdzie ma dzisiaj szukać zbytu wielka produkcja przemysłowa Wiednia, a choćby mniejszych, lecz tak ważnych pod względem przemysłowym centrów, jak Grac, Berno morawskie, Czerniowce (?), Pilzno itd.? jakie znaczenie posiadają porty Triestu i Rjeki, skoro straciły poza sobą tyły i nie mogą ich odzyskać?

Sukcesyjne państwa zajmują znaczną część Europy a ludność ich wynosi 120 miljonów. Sojusz clowy przez nie zawarty odrazu umożliwiłby pełne wyzyskanie ich twórczości rolniczej, produkcji przemysłowej. Jeśliby te państwa tworzyły jeden rynek, produkcja przynajmniej w pewnych działach zupełnie zaspakajałaby ich potrzeby.

A dzisiaj? — kończąc, pyta Nitti — Dzisiejsze położenie niweczy wszelkie ku poprawie stosunków podejmowane poczynania. Nie mamy pokoju jeno obrzydliwy stan powszechnych zatargów, który doprowadzić musi ludy Europy do ocknienia lub zguby.

Wywodom Nittiego słuszności odmówić trudno. Ale czemu włoski polityk „in partibus infidelium“ nie zastanowił się, kto temu wszystkiemu winien? Dlaczego należał i należy do podżegaczy podszczuwających Niemcy konsekwentnie, że szukać winny odwetu? Czyżby nagle przekonał się, że zabrnął ma manowce.

Stany Zjednoczone Europy! Cudna myśl! Ale Stany takie mogłyby dojść do skutku jedynie przy abnegacji wszystkich państw co do jonalizmu i imperjalizmu. Niechże p. Nitti sprobuje to wytłumaczyć Niemcom lub Rosji!

Dlatego też ideał ukazany w artykule włoskiego męża stanu wcale nas nie zachwyca. Utopje rodzą się nawet na kamieniach. Żadna jednak nie przyniosła pożytku, raczej przyniosła szkodę, osłabiając energię. Dziś niestety marzenia o federacji ogólno-europejskiej niepodobna uważać za nic innego, jak za utopię. Trzeba wprzód usunąć to, co taką federację uniemożliwia, a co przedstawia na razie niemałą potęgę: trzeba unieszkodliwić junkierstwo pruskie w Niemczech i wszystkie Apfelbaumy w Rosji; trzeba zdusić te dwa nienasycone gady, które do ostatniej kropli krwi walczyć będą przeciwko sfederalizowanej Europy, gdyż straciłyby tam wszelką rację bytu.

—o—

Bieg rokowań polsko-niemieckich.

OBECNIE ROZWAŻANĄ JEST UMOWA SPADKOWA.

Warszawa 28 kwietnia. (Tel. G. L.) Sekcja prawna przy komisji do rokowań polsko-niemieckich przystąpiła do obrad nad umową spadkową i porozumieniem prawnem w sprawach karnych.

Z ruchu wydawniczego.

Lwów, 28. kwietnia.

Wiadomości filmowe. Numer trzeci tego bogato ilustrowanego czasopisma zawiera: „Film jako czynnik propagandy kulturalnej“, uwagi najwybitniejszego kinematografisty naszego p. Aleksandra Hertza: Korespondencję z Paryża p. n. „Rozłam w kinematografji francuskiej“, przesłaną przez redaktora „Petit Parisien“, p. Benjamin Pereta: „Iwan Mozżuchin, czyli Genjusz i szaleństwo“, wyczerpujące studjum biograficzno-psychologiczne Anatola Sterna: „W dalekiej stolicy Wielkiego Niemowy“, wspomnienia znakomitego podróżnika i pisarza Antoniego Ossendowskiego: „Chcesz pisać do gwiazd“, oraz „Mag a Charakteryzacji“, barwne feljetony Tadeusz Jakubowicza. Pozatem nowa serja fotografji współzawodników „Konkursu urody fotogenicznej“, ciąg dalszy odcinka powieściowego Jules Romainsa oraz moc wesołych drobiazgów ze „świata filmów i gwiazd“. Pismo, stojące na poziomie pierwszorzędnych czasopism zagranicznych, załącza również rekordową ilość (sto) biletów ulgowych do kinoteatrów.

Dubrawski F.: „Introligatornia w szkole“. Staraniem Książnicy-Atlasu ukazała się na półkach księgarskich praca Fr. Dubrawskiego pod tytułem: „Introligatorstwo w szkole“ — podręcznik metodyczno-praktyczny dla nauczycieli robót ręcznych. Podręcznik opracowany bardzo starannie z wielką znajomością przedmiotu. Liczne ilustracje uzupełniają tekst książki. Śmiało można powiedzieć, że jest to praca w języku polskim traktująca rzecz poważnie i szczegółowo, która wypełnia od dawna odczuwany brak podręcznika do introligatorstwa, to też powinna znaleźć się w ręku każdego nauczyciela uczącego robót ręcznych a także i ucznia.

—o—

REDAKCJA „GAZETY LWOWSKIEJ“ OCENIAĆ BĘDZIE NA SWYCH SZPALTACH NOWE WYDAWNICTWA JEDYNIE TYLKO WÓWCZAS, GDY ONE NADSYŁANE BĘDĄ WPROST POD ADRESEM REDAKCJI, NIE ZAŚ JEJ POSZCZEGÓLNYCH CZŁONKÓW.

Drożyzna.

Od p. Leona Letyńskiego otrzymujemy następujące uwagi w sprawie drożyzny:

Lwów, 28 kwietnia.

Wojna światowa zniszczyła wiekowe tradycje obyczajności społecznej, na których wzorowały się całe pokolenia i stworzyła nowoczesne typy charakterów o zboczonem poczuciu prawa, etyki i moralności. Niemal w każdym zawodzie i w każdej gałęzi zarobkowania przejawia się brutalny egoizm i typowa psychoza w bezwzględnem zdobywaniu największych korzyści i zysków kosztem ogółu społeczeństwa. Zjawisko to powoduje niepohamowaną drożyznę niezbędnych artykułów codziennego zapotrzebowania, wywołuje niezadowolenie u szerokich mas ludności i ułatwia agitatorską robotę wichrzenia i burzenia porządku publicznego.

Wszak hasło „drożyzna“ jest niezawodnym atutem agitatorskiego gracza, którym jątrzy, pokonuje i wygrywa! Źródło drożyzny wypływa głównie z niesłusznego rozdziału kontyngentu podatkowego, a szczególnie z chybionej repartycji podatku obrotowego, który wbrew swemu założeniu nie trafia bynajmniej w jednostki uprzywilejowane mniej lub więcej zamożne, lecz uderza wyłącznie w miljony biednych i najbiedniejszych. Począwszy od producenta a skończywszy na ostatnim detaliście, nie wyłączając całej zgrai agentów i pośredników; przerzucają wszyscy podatek obrotowy na konsumenta, który dźwiga go z konieczności w zastępstwie długiego łańcucha pośrednich czynników. Otóż wszyscy wymykają się kolejno z pod obowiązku płacenia podatku obrotowego i mimo to uzurpują sobie kosztem konsumenta wyjątkowe prawa i przywileje w ustroju społecznym. Interes kupiecki zmierza utartym zwyczajem do wypośrodkowania największych zysków przy ustaleniu cen. Inflacja ułatwiła intratną spekulację walorami, akcjami, udziałami, i wszelkiego rodzaju artykułami i przyczyniła się w znacznej mierze do spotęgowania zysków, z których czerpali do syta rolnik, przemysłowiec, kupiec i cała moc przygodnych negocjantów. Zaskoczeni stabilizacją waluty, trudno im się oswoić zmienioną sytuacją i koniecznością powrotu do normalnych stosunków. Wzbogacają się więc kosztem konsumenta przy pomocy przelewania na niego ciężarów publicznych, wywołując tym sposobem wzrost cen i nieusprawiedliwioną drożyznę wszelkich artykułów codziennego zapotrzebowania.

Sprawiedliwy wymiar i racjonalna repartycja podatku obrotowego pomiędzy wszystkich współdziałających czynników, na podstawie istotnych obrotów przy uwzględnieniu należytej kalkulacji cen i zysków, z wykluczeniem jednak kolejnego przelewania podatku na konsumenta, zapobiegnie drożyźnie i usunie niezadowolenie u szerokich mas ludności.

Współpraca Władz administracyjnych i skarbowych potrafi tego dokonać przy dobrej woli i energji.

LEON LETYŃSKI.

—o—

Z obrad Sejmu.

Warszawa, 27 kwietnia (Tel. G. Ł.). Po złożeniu ślubowania przez posła Stanisława Koncewskiego, Izba przystąpiła do rozprawy szczegółowej nad budżetem.

Poseł Hipolit Śliwiński (Zw. chłopski) referując budżet Prezydenta Rzeczypospolitej zaznaczył, że wydatki osobowe i rzeczowe wynoszą łącznie 2,187.268 zł., dochody zaś 134;380 zł. Upo ażenie Prezydenta wznosi 10.000 zł. miesięcznie. Wogóle cały budżet tego działu, bez dotacji na restaurację Zamku w Warszawie i na Wawelu, wynosi zaledwie 0·6 pro mile całego budżetu.

P. Piotrowski (PPS) zgłosił wniosek o skreślenie z uposażenia Prezydenta sumy 20.000 zł. Głosowanie nad tym działem, jakoteż innemi odbędzie się we środę.

Przystąpiono do działu „Sejm i Senat". Referent tego działu poseł Hip. Śliwiński wykazuje, że wydatki na potrzeby reprezentacyjne Państwa są zbyt niskie, wynoszą bowiem 7,737.063 zł., tj. 3,8 pro mil. całego budżetu. Preliminarz do budżetu przewiduje wydatek 1.5 milj. zł., jako pierwszą ratę na koszta instalacji gmachu sejmowego

Poseł Bagiński (Wyzw.) stwierdza, że nadeszła chwila, aby Sejm ten rozwiązać.

Po zreferowaniu przez p. Romockiego (ChD) budżetu prezydjum Rady ministrów, przystąpiono do budżetu Min. oświaty.

Sprawozdawca p. Rymar (ZLN) przyjmuje, że żadnych oszczędności w najbliższych czasach robić na oświacie nie można. Mówca wyraża przekonanie, że kierownictwo oświaty powinno pozostawać w ręku Państwa, ale niektóre wydatki należy przerzucić na samorządy i obywateli. Na budowę szkół preliminowano 8 miljonów złotych

Z kolei zabrał głos Min. W. R. i O. P. p. St. Grabski, który oświadcza, że wielkość budżetu oświaty wskazuje, że Sejm i społeczeństwo zdało sobie sprawę, że siła Rzeczypospolitej zależy tak samo od należytego wychowania, jak i materjalnego uposażenia. Niemożliwem jest dosłowne zastosowanie zasady ulepszenia istniejących budynków i tworzenia typu dobrych nauczycieli kosztem kreowania nowych szkół w wielu bowiem okolicach trzeba budować nowe szkoły, choćby nawet niedostatecznie uposażone, aby likwidować analfabetyzm. Ustrój szkół musi być taki, aby szkoła nie była zbyt odległą od dziecka i aby każde dziecko zdolne mogło przejść ze szkoły niższego typu do wyższego. Działalność szkolnictwa polega przedewszystkiem na wychowaniu typu obywatela zdolnego zapewnić Polsce siłę, bezpieczeństwo i należyte w świecie cywilizacyjnym stanowisko. Wyżej ponad danie pewnej sumy wiadomości, Ministerstwo stawia wychowanie samo i wszczepianie wytrwałości, której nam brak.

Objawem bardzo pożądanym jest pęd coraz szerszych mas włościańskich do nauki, ale dziecko zdolne zdala od domu, narażone jest w miastach na wielkie niebezpieczeństwo. W związku z tem wysuwa się problem wychowania internatowego w bursach. Muszą to zrozumieć samorządy i przyczynić się do tego. Jeżeli mamy zmniejszyć literackość a zwiększyć realizm w nauczaniu, to płynie stąd najważniejsza wskazówka powiększenia szkolnictwa zawodowego. Już w szkołach powszechnych powinny rozwijać się tendencje i ambicje w kierunku szkolnictwa zawodowego.

Nie należy traktować szkół średnich, w łącznie jako przygotowanie do uniwersytetów. Samo ukończenie szkoły średniej powinno już dawać pewną pozycję w społeczeństwie.

Minister zapowiada, że niedługo przyjdzie przed komisję oświatową ze szczegółami co do programu i ustroju szkół. Jeżeli program ma się pogłębić a wychowanie i wykształcenie ma być przeprowadzone, to niezbędnym warunkiem tego musi być to, aby nauczyciel był odpowiedzialny za wyniki swej działalności, z drugiej strony aby był zabezpieczony przed samowolą zwierzchnika a często też przed wpływem partji. W tym też duchu powinna być uchwalona ustawa o pragmatyce nauczycieli.

Po przemówieniu obiadowej przemawiali posłowie Sołtyk (ZLN) Grynbaum (Koło Żyd.), Gawlikowski (Piast), Zygm. Nowicki (Wyzw.), Lewin (Koł Żyd.), Utta (Zj. niem.), Mendrys (ZLN), Chrucki (Ukr.), Zygm Piotrowski (PPS) i Kujawski (ZLN).

Na tem dalszą dyskusję odroczono.

—o—

Echa wyboru Hindenburga.

OPINJA WARSZAWSKICH I ÓŁ POLITYCZNYCH. — OCZEKIWANE ZMIANY W NIEMCZECH. — W GDANSKU.

Lwów, 28 kwietnia.

W warszawskich kołach politycznych zwracają uwagę, że wybór Hindenburga świadczy nie tyle o pysze prawicy **niemieckiej, ile o niesłychanej pewności siebie i swej siły Niemiec,** które pozwoliły sobie na takie **wyzwanie wobec całego świata.** — Z punktu widzenia konsolidacji Europy pod względem gospodarczym i politycznym wybór Hindenburga jest **zjawiskiem fatalnem,** które może pokrzyżować plany pacyfikacyjne. **Z punktu widzenia polskiego należy ubolewać, że upadła kandydatura Marxa, aczkolwiek nie jest to pacyfista zdecydowany. Polska wolałaby mieć do czynienia z prezydentem, wyznającym zasady demokratyczne.**

Prasa warsz. zajęła jednolite stanowisko wobec niespodziewanego wyniku wyborów w Niemczech. P. Dmowski pisze, że od roku 1918 łudzono się w Europie, iż Niemcy demokratyczne budują swój ustrój na nowych podstawach, różnych od Niemiec militarystycznych. Wybór Hindenburga świadczy, że była to iluzja. — „Warszawianka" zamieszcza artykuł posła Strońskiego, który sprowadza się do tego, że Niemcy w polityce pokojowej rzuciły światu całemu w r. 1925 przez wybór Hindenburga rękawicę zupełnie tak samo, jak przez wprowadzenie wojny przez zaostrzoną walkę łodziami podwodnemi w roku 1916. Niemcy się nie zmieniły. Świat to dzisiaj zrozumie i to utrudni grę niemiecką.

„N. Fr. Pr." donosi, że bezpośrednim skutkiem wyboru Hindenburga będzie ustąpienie gen. Seeckta ze stanowiska kierownika Reichswehry. Również wątpliwem jest czy Stresemann zatrzyma urząd min. spraw zagr., ponieważ wybór Hindenburga przyspieszy ogromnie trudności dotychczasowej polityce zagranicznej, prowadzonej przez Stresemanna.

W berlińskich kołach politycznych słychać, że demokratyczni ministrowie Gessler, dr. Bauer ustąpią z gabinetu. Hindenburg 10. maja przesiedli się do Berlina.

Niemiecka prasa prawicowa atakuje z wielką siłą rząd Luthera i Stresemanna, wzywając ich do ustąpienia, wobec zwycięstwa Hindenburga. Żądają rozpisania nowych wyborów do parlamentu.

W w. m. Gdańsku odbywały się wczoraj i dziś **demonstracje.** Przed redakcją „Danziger Neuste Nachrichten" nastąpiło **krwawe starcie między zwolennikami Hindenburga a Marxa.** Policja wiele osób aresztowała.

Budżet angielski na rok 1924/25.

Lwów, 28. kwietnia.

Rok budżetowy Anglji 1923/24 wykazał deficyt 48 milj. funt., podczas gdy przewyżka wydatków za rok 1924/25 wynosi tylko 1,8 milj. f. Zmniejszenie wydatków osiągnięto za pomocą zwiększenia przychodów o 18,5 milj. funtów i zmniejszenia wydatków o 27,8 milj. Zwiększenie przychodów uzyskano przez powiększenie podatku od zysków wojennych, od nieruchomości i posiadłości rolniczych, zmniejszono radio wydatki na armję o 8 4 milj. funtów, na marynarkę o 5 4 milj f.

Według obliczeń urzędowych zadłużenie Anglji za rok 1924/25 wynosiło 7680,5 milj. f., w roku zaś 1923 7772,4 milj. f.. w czem (551,7 milj. f. w r. 1924 stanowi wewnętrzne zadłużenie Anglji, a 1125,8 milj. f. dług zagraniczny. W r. 1923 6616,7 milj. f. stanowił dług wewnętrzny a 1155,7 dług zagraniczny.

Największą pozycję długów angielskich zagranicznych, stanowi dług Stanów Zjednoczonych w wysokości 940,5 m lj. funtów angielskich, czyli powyżej 4 7 miljarów dolarów amerykańskich.

Wewnętrzny dług Anglji w porównaniu z rokiem 1919 zmniejszył się o 150 miljonów funtów, ogólne zadłużenie zmniejszyło się od 650 milj. funtów, czyli o sumę równą długowi państwowemu Anglji, w chwili wybuchu wojny.

W polityce skarbowej Anglji zaznacza się wyraźnie tendencja zmniejszenia podatków konsumcyjnych, a mianowicie podatek od cukru zmniejszono z 25 sh, 8 d na 11 sh z celnemi podatek od herbaty z 8 d na 4 d z 1 funta ang., zmniejszono również podatki od kawy, kakao, suszonych owoców; powiększono natomiast podatki od samochodów, filmów, motocyklów, instrumentów muzykalnych, opłaty telefoniczne, podatek od zbytku i rozrywek. Ogólne zmniejszenie podatków w porównaniu za rok 19 3 wynosi 8.34 milj. f., z czego 29,8 milj. przypada na podatki konsumcyjne.

—o—

PAMIĘTAJMY O CELACH I ZADANIACH TOWARZYSTWA SZKOŁY LUDOWEJ.

EKONOMISTA

WALNE ZGROMADZENIE SPÓŁEK AKCYJNYCH.

30. kwietnia br. „Polska Foresta S. A." we Lwswie (Kopernika 21 — 5. wieczorem).

30. kwietnia b. r. „Fornarina" S. A. w Warszawie (7 wiecz. Belwederska 2.

30. kwietnia br. „Włókno Pol." S. A. w Warszawie (7 wiecz. Szkolna 10).

1. maja br. „Białostockie Tow Elektr. w Białymstoku". (12 w poł. Elektryczna 15).

2. maja br. „Akc. Bank Hipot." we Lwowie (10 ppoł.).

2 maja br. „Nafta" S. A. we Lwowie (12 ppoł. w W. Bku Dyskontowym).

4. maja br. Jaworznickie Kom. Kopalnie węgla S. A. w Krakowie.

5 maja br. „Radziwiłł Wimmer i Żeleńscy" S. A. we Lwowie (5 ppoł. w Warsz. Bku Dyskont.).

7 maja br. „Arma" fabr. bron S. A. we Lwowie (5 pop. Bema 3).

9. maja br. Pol. Tow. Akumulatorowe S. A. (12 w poł. w Pol. B. Przem. we Lwowie).

9 maja br. „Orthwein, Karasiński i Ska" w Warszawie (4 ppoł. plac Napoleona 7).

12 maja br. Bank Budowlany S. A. w Warszawie (6 wiecz).

15 maja br. „Zagłębie" f br. chm (5 ppoł. w Warszawie, Marszałkowska 86).

16 maja br. „Rolindustria" S. A, we Lwowie (5 ppoł. Frsdry 9).

22 maja br. Ziemski Bank Hipoteczuy S. A. we Lwowie (10 ppoł. Ruska 20).

—o—

Giełdy pozalwowskie

PRZEDGIEŁDA KRAKOWSKA.

Kraków, 28. kwietnia.

Bk Przemysłowy 0·30, Bk Kredytowy 0·15 towar, Zieleniewski 10·90, Cegielski 0·56, Żelazo Trzebinia 0·48, Górka 16·75, Tepege 1·30, Nafta 0·48, Niemojowski 0·48, Azot 0·28, Ćmielów 0·46, Chodorów 4·10, Chybie 4·50, Jaworzno (25) 12·75, Len 0·30, Gazy 2·10, — Tendencja utrzymana.

OBROTY PRYWATNE.

Lwów, 28 kwietnia.

Wczoraj tendencja zniżkowa z powodu braku złotych. Obrót ożywiony. Srebro stosunkowo znacznie spadło.

Dolary amer. 5·18 do 5·18½, dol. kanadyjskie 5·15½ do 5·15½, korony czeskie 0·15¼ do 0·15½, leje 0·02½ do 0·02¾, franki franc. 0·27½ do 0·27¾, frank szwajcarski 1·00 do 1·02, funty szterl. 24·60 do 24·70, Ruble a 500 i a 100 za 1 tys. 3·00 zł. do 0·00 zł. drobne za 1 tys. 0·00 do 0·00 zł. niemieckie tys. stare za 1 tys. 0·42 do 0·45 gr., korony austr. za tys. 0·00 do 0·00 gr.

Złoto: 20 kor. 21·80 do 21·90, 20 frank. 19·75 do 19·85, 20 marki 24·80 do 24·90, 10 rubli 27.00 do 27·20 gr.

Srebro: kor. austr. 0·43 — 0·43½, 5-kor. austr. 2·26—2·28, florenv 1·15—1·16, srebr. rubie 1·80.—1·85 kopiejki za rubel 0·80—0·82.

Urzędowa Ceduła Giełdy Lwowskiej

Nr. 79, Wtorek, 28 kwietnia 1925. Notowania w złotych.

A. Kursa efektów.

Kategorje:	Wart. nom.	Ostatnia dywidenda 1924	1925	Płaca zł	gr	Żądaja zł	gr	Transakcje
I. Papiery państwowe.								
4% Państwowa poż.	1000	—		—	—	—	—	—
Konwersyjna	10000	—		—	—	—	—	—
8% P. zł z r. 1922.	10 z	—		—	—	—	—	—
II. Listy zastawne. (bez kuponu bież.)								
4½% Banku hip. gal.	za 100 Koron	—		—	—	—	—	—
4½% Bk. kred. z. gal.		—		—	—	—	—	—
4½% Banku Małop.		—		—	—	—	—	—
4½% Bk. hip. zemel.		—		—	—	—	—	—
4½% Pol. Bk. kraj.		—		—	—	—	—	—
4% Polsk. Bk. kraj.		—		—	—	—	—	—
4½% Tow. kred. gal. ziemskie		—		—	—	—	—	—
III. Obligi. (bez kuponu bież.)								
4½% K. P. Bk. kraj.		—		—	—	—	—	—
4% Kom. P. B. kraj.		—		—	—	—	—	—
4% K. lok. P. Bk. kr.		—		—	—	—	—	—
IV. Akcje.		1924	1925					
a) Bankowe:								
Akcyj. Związk	280	—	—	—	—	—	—	—
Akcyj. Hipoteczny	280	15000	—	—	50	—	52	0·51
Handlowy w Poznaniu	1000	—	—	—	—	—	—	—
Bank komercjalny	280	2800	—	—	—	—	—	—
Małopolski	280	5600	—	—	—	—	—	—
Powszechny kredyt.	280	28000	—	—	—	—	—	—
Przemysłowy	280	9000	—	—	28	—	30	0·29
Rolniczy S. A.	1000	—	—	—	—	—	—	—
Ziemski kredytowy	280	15000	—	—	—	—	—	—
Zemelny	280	—	—	—	—	—	—	—
Z. S. Z. w Poznaniu	1000	100000	—	—	—	—	—	—
b) Handlowe:								
Polbat	1000	45000	—	—	—	—	—	—
Polsot	1000	—	—	—	—	—	—	—
Tohan	140	4500	—	—	—	—	—	—
„Tehate“ Tow. akc.	1000	18000	—	—	—	—	—	—
Wawel	500	—	—	—	—	—	—	—
Hurtownia kol. S. A.	—	—	—	—	—	—	—	—

Kategorje: c) Przemysłowe:	Wart. nom.	Dywidenda 1924	1925	Płacą zł	gr	Żądają zł	gr	Transackje
Agrohemia f. szt. naw.	500	5000	—	—	—	—	—	—
Bracia Biskupscy	1000	—	—	—	—	—	—	—
Brovn Boveri Z. elekt.	1000	—	—	—	—	—	—	—
Browary lwowskie	500	1 zł	—	7	30	7	60	7·40—7·50
Chodorów f. cukru	1000	25 gr	—	3	90	4	00	3·95
„Chybie“ fabr. cukru	1000	50 gr	—	—	—	—	—	—
Cegielski f. maszyn	50 z.	30000	—	24	70	25	30	25·00
Ćmielów fabr. porcel.	1000	2000	—	—	39	—	43	0·40—0·42
Fabryka Lokomotyw	—	—	—	—	—	—	—	—
Gałota fabr. obuwia	140	14000	—	—	—	—	—	—
Galicja Rafin. nafty	140	—	—	—	—	—	—	—
„Gazolina“ prz. wiert.	1000	—	—	1	60	1	75	1·65—1·70
Górka fabr. cementu	140	—	—	—	—	—	—	—
Karpalit zakłady litog.	140	—	—	—	—	—	—	—
Krakus f. wód. Kraków	280	20 gr.	—	—	—	—	—	—
„Marynin“ Z. p. ogrod.	5000	—	—	—	—	—	—	—
Niemojowski f. pap.	1000	10500	—	—	—	—	—	—
„Nitrat“ Zakł. chem.	—	—	—	—	—	—	—	—
Oikos Zakl. prz.-drz.	1000	—	—	2	05	2	15	2·10
Orthwein, Karasiński	500	—	—	—	—	—	—	—
Parowozy S. A. b. m.	500	4 gr	—	—	66	—	69	0·67—0·68
Pezet Pow. Zakł. bud.	500	1000	—	—	26	—	28	0·27
Pocisk zakł. amun.	350	—	—	—	—	—	—	—
„Pokucie“ Ska naft.	1000	750	—	—	—	—	—	—
Pol. Nafta prz. wiert.	500	20000	—	—	—	—	—	—
Pol. Tow. Budowlane	500	—	—	—	—	—	—	—
Potęga Tow. huty ż.	10000	—	—	—	—	—	—	—
Rakszawa. fab. sukna	140	—	—	—	—	—	—	—
„Rohn Zieliński“ Z. m.	500	—	—	—	—	—	—	—
Siersza gór. zakłady	140	36000	—	—	—	—	—	—
Spółka Akc. Wydawn.	280	—	—	—	—	—	—	—
„Strem“ Z. chem.	—	—	—	—	—	—	—	—
Tepege gór. zakłady	700	20 gr.	—	—	—	—	—	—
Tesp. tow. ekspl. soli	1000	—	—	5	15	5	45	5·25—5·35
Trzebina fabr. masz.	140	18000	—	—	—	—	—	—
Ursus fab. motorów	500	—	—	—	—	—	—	—
Wild i Ska	500	—	—	—	—	—	—	—
Zieleniewski f. masz.	1000	2 zł.	—	10	75	11	05	10·90

B. Kursa Walut i Dewiz.

Bilety bankowe płacą	Bilety bankowe żądają	Kategorje:	Czeki, przekazy i wypłaty płacą	Czeki, przekazy i wypłaty żądają
—	—	Dolary amerekańkie . . . (za 1 S)	—	—
—	—	Dolary kanadyjskie . . . . (za 1 S)	—	—
—	—	Dynary . . . . (za 100)	—	—
—	—	Funty szterlingi . . . . . . (za 1 Ł)	—	—
—	—	Franki belgijskie . . . . . (za 100)	—	—
—	—	Franki francuskie . . . . . (za 100)	—	—
—	—	Floreny holenderskie . . . (za 100)	—	—
—	—	Franki szwajcarskie . . . . (za 100)	—	—
—	—	Korony austrackie . . (za 100.000)	—	—
—	—	Korony czesko-słowackie . (za 100)	—	—
—	—	Korony duńskie . . . . . . (za 100)	—	—
—	—	Korony norweskie . . . . . (za 100)	—	—
—	—	Korony szwedzkie . . . . (za 100)	—	—
—	—	Korony węgierskie . . (za 100.000)	—	—
—	—	Lei rumuńskie . . . . . . (za 100)	—	—
—	—	Liry włoskie . . . . (za 100)	—	—

Sekretariat Giełdy. *Generalny Sekretarz Dr. PANETH.*

C. Kursa Zbożowe.

Ceny rozumieją się w złotych za 100 kg. bez podatku spożywczego, miejsce stacja załadowania.	Ceny od		Ceny do		Uwaga
Pszenica krajowa ex 1924 750 gr.	38	—	40	—	*)
Żyto małopolskie ex 1924 680 gr.	32	—	33	50	*)
Jęczmień małopolski browarn. 650 gr.	—	—	—	—	*) pomorski loco
Jęczmień małopolski przemiał. 620 gr.	27	—	28	—	Lwów 36—38
Owies małopolski ex 1924 410 gr.	—	—	—	—	*niemiecki loco
Kukurudza rumuńska	22	—	23	—	Lwów 34—35
Ziemniaki przemysłowe	—	—	—	—	
Fasola biała	—	—	—	—	
Fasola kolorowa	—	—	—	—	
Fasola krasa	—	—	—	—	
Groch polny	—	—	—	—	
Groch ½ Victoria	—	—	—	—	
Bobik	—	—	—	—	
Mieszanka pastewna w ziarnie	—	—	—	—	
Wyka	—	—	—	—	
Siano słodkie krajowe prasowane	—	—	—	—	
Słoma prasowana	—	—	—	—	
Hreczka	—	—	—	—	*) Ceny sza-
Len	—	—	—	—	cunkowe bez
Łubin	—	—	—	—	transakcji.

Ceny rozumieją się w złotych za 100 kg. bez podatku spożywczego, miejsce stacja załadowania.	Ceny od		Ceny do		Uwaga
Mąka pszenna 4% „0“ typy młyny	—	—	—	—	
Mąka pszen. kuchen. 1 lwowskie loco	—	—	—	—	
Mąka pszen. ciemna 4 Lwów brutto	—	—	—	—	
Mąka żytnia 60% T za netto łącznie	—	—	—	—	
Mąka żytnia 70% T z workami	—	—	—	—	
Grysik kukurudziany	—	—	—	—	
Mąka kukurudziana	—	—	—	—	
Otręb żytni netto bez worka	—	—	—	—	
Kasza hryczana	—	—	—	—	
Kasza jaglana	—	—	—	—	
Kasza jęczmienna	—	—	—	—	
Pęcak	—	—	—	—	
Makuchy lniane i konopne	—	—	—	—	
Makuchy rzepakowe	—	—	—	—	
Koniczyna czerwona krajowa natur.	32	—	33	—	*)
Kapusta kwaszona	—	—	—	—	
Worki jutowe wyr. Stradom. Warta Częstochowianka 75 kg. za sztukę	—	—	—	—	
Worki używane dobre, za sztukę	—	—	—	—	

STACJE TELEFONICZNE GIEŁDY.
Sekretarjat Giełdy, ul. Akademicka l. 17. I. p. 299
Sala komisyjna Giełdy, ul. Akademicka 17 parter 1910

OBROTY PRYWATNE.

Lwów, 28 kwietnia.

Dla akcji niekotowanych zainteresowanie słabe. Kursa naogół niezmienione. Gazy 9·60—9·70, zachodnie 2·00—2·05, Jaworzno 13·18. Sporadyczna transakcja Hydropolem po 0·15, Książnica po 6·00. Za Lesienice płacono 1·60—1·65, Za Szkło 1·00. Olkusz 0·96. Popyt skromny.

Także w akcjach kotowanych ruch mały. Niektóre papiery znowu cokolwiek osłabły się. Akcje handlowe i papieru procentowe, jak dotąd, w zaniedbaniu.

Spadły w cenie: Chodorów (3.95), Browary (7·40), Zieleniewski (10·90) i Tespy (5·25 — ostatnio 5·40). Utrzymały się przy kursach wczorajszych: Oikos (2·10), Parowozy, Pezet, Ćmielów, Gazolina, B. Hipoteczny i Przemysłowy.

Tendencja niejednolita. Usposobienie słabe.

OBROTY W AKCJACH.

Hipoteczny 0·51, Przemysłowy 0·29, Browary 7·40, 7·45, 7·50, Chodorów 3·95, Cegielski 25·00, Ćmielów 0·40, 0·42, Gazolina 1·65, 1·70, Oikos 2·10, Parowozy 0·67, 0·68, Pezet 0·27, Tespy 5·35, 5·25, Zieleniewski 10·90.

OBROTY W AKCJACH NIEKOTOWANYCH.

Lwów, 28 kwietnia.

Gazy wschodnie 9·60, 9·70. Gazy zachodnie 2·00, 2·05. Jaworzno (25) 13·15 (drobne) 13·35, 13·45. Książnica-Atlas 6·00. Lesienice 1·60, 1·65. Olkusz 0·96, Szkło w Kr. 1·00. Hydropol 0·15.

Giełda zbożowa.

Lwów, 28. kwietnia.

W obrotach giełdowych zastój, poza giełdą większe transakcje w końskim zębie proweniencji węgierskiej i afrykańskiej po cenie zł. 4.50 loco Lwów. Tendencja utrzymana. Usposobienie słabe.

Kronika.

Wtorek 28 kwietnia. Rz. kat. Pawła od Krzyża — Gr. kat.: Arystarcha.

—o—

Na 2 prelekcje prof. Antoniego Ossendowskiego, które odbędą się na dochód Syndykatu Dziennikarzy polsk. w sali Tow. muzycznego w poniedziałek, 4. maja „Cienie czarnych władców" i we wtorek, 5 maja „Płonąca Północ"; bilety w cenie d 2 do 6 zł. są do nabycia w księgarni Seyfartha, Akademicka 6.

Program Kasyna i Koła Lit.-Art. Czwartek, 30. bm. prelekcja ks. dr. Hieronima Feichta p. t. „Kultura muzyczna w dawnej Polsce".

Polskie Tow. Politechniczne. We środę, 29. bm. o godz. 18.15 odbędzie się zebranie tygodniowe członków, na którem p. prof. dr. Zygmunt Klemensiewicz wygłosi odczyt pt.: „O zasadzie Carnita".

Polskie Tow. Przyrodników im. Kopernika. Posiedzenie naukowe odbędzie się we wtorek, 28. bm. o godz. 18 w Instytucie Geologicznym Uniw. J. K., ul. Długosza 8, z porządkiem dziennym: wykład p. Wiktora Nechaya p. t. „Jeziora Ziemi Dobrzyńskiej".

Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami we Lwowie, ul. Wronowskich 10, II p., które od kilkudziesięciu lat pracuje nad wytępieniem barbarzyńskiego zwyczaju trzymania po sklepach, piwnicach i składach kotów na sznurkach, morzenia ich głodem i okaleczania, celem odstraszania lamentem myszy i szczurów — podaje niniejszem do publicznej wiadomości, że specjalne komisje będą w tym kierunku krążyć po mieście, przeprowadzać dochodzenia i składać raporty do władzy policyjnej, celem pociągnięcia winnych do surowej odpowiedzialności.

—o—

(—) **Pożar.** W realności przy ul. Żółkiewskiej 106, powstał na I p. pożar, który zniszczył sufit. Straż pożarna wkrótce ogień ugasiła. Szkoda około 300 złotych. Przyczyną pożaru było wadliwe poprowadzenie belka sufitowego tuż obok komina.

(—) **Czyżby poszli w świat?** Podurz. pocztowy Jan Michałowski (ul. Król. Jadwigi 30) doniósł policji, że syn jego Adam, uczeń II. kl. szkoły wydziałowej, lat 12, wydalił się z domu i nie powrócił. Zbiegły ma twarz pociągłą, włosy blond, oczy niebieskie; odziany był w zielone ubranie marynarkowe. — Kaz. Kaiser, majster kolejowy (ul. Kordeckiego 26) doniósł również, że 13-letni Stanisław ucz. 3 kl. szkoły wydziałowej, 25. bm. opuścił dom rodzicielski. Zbiegły jest blondynem, średniego wzrostu, ubrany był w stary płaszcz popielaty, krótkie spodenki i czarne buciki. Prawdopodobnie obaj malcy udali się w świat w poszukiwaniu romantycznych przygód.

(—) **Małoletni nożowiec.** Bunik Braunstein (ul. Pełtewna 1), lat 12, w czasie sprzeczki na pl. Teodora z 15-letnim Natanem Astem, pchnął go nożem w lewy bok. Asta po zaopatrzeniu pozostawiono w opiece domowej.

—o—

Jak będziemy święcili Trzeciego Maja.

POCHÓD ORKIESTR WOJSKOWYCH. — POBUDKA. — HEJNAŁY Z WIEŻY RATUSZOWEJ. — POKAZY WOJSKOWE I PRZEDSTAWIENIA TEATRALNE.

Lwów, 28. kwietnia.

Jak słychać, obchód święta narodowego 3. Maja rozpocznie się w sobotę 2. maja o godz. 7 wiecz. pochodem orkiestr wojskowych ulicami miasta oraz uroczystą Akademją w ratuszu.

W niedzielę 3-go Maja o godz. 6 rano nastąpi pobudka orkiestr wojskowych, oraz zostaną oddane salwy moździerzowe z kopca Unji Lubelskiej.

O godz. 6.30 tradycyjne zebranie na Kopcu, urządzone staraniem Stow. „Gwiazda". O godz. 7 trębacze 14 pułku ułanów odegrają hejnały z wieży ratuszowej.

O godz. 9.15 rewja wojskowa, a o godz. 9.30 Msza polowa na pl. Marjackim, o godz. 10.30 pontyfikalne nabożeństwo w Bazylice ku czci Najśw. Panny Królowej Narodu Polskiego, celebrowane przez ks. arcybiskupa Twardowskiego. O godz. 12.15 uroczysta Akademja ku czci Matki Boskiej w sali Towarzystwa Muzycznego, o godz. 3 popol. przedstawienie w teatrze Wielkim: Bałuckiego „Kiliński".

O godz. 4-tej popołudniu w koszarach 14. p. ułanów Jazłowieckich na Jałowcu pokazy wojskowe, przyczem szczególniej podkreślić należy demonstrowanie gazów.

Wieczorem odbędzie się szereg przedstawień i wieczorów koncertowych w teatrach, organizacjach i stowarzyszeniach.

Również żydowski Związek obywatelski urządza uroczyste obchody rocznicy 3-go Maja w stowarzyszeniach i dla młodzieży szkolnej.

Oprócz obchodów we Lwowie Komitet organizuje 40 obchodów na przedmieściach i w powiecie lwowskim. Jako objaw nader dodatni warto przytoczyć, że w wielu miejscowościach do udziału w obchodzie święta narodowego zgłaszają się kolonje niemieckie i ludność ruska.

Z teatrów lwowskich.

TEATR WIELKI

Wtorek, 28. bm. „Maskarada na poddaszu".

Środa, 29. bm. „Twórca" (ostatnia 50-prc. zniżka).

TEATR MAŁY.

Wtorek, 28. bm. „Wielka księżna i chłopiec hotelowy".

Środa, 29. bm. „Wielka księżna i chłopiec hotelowy".

TEART NOWOŚCI.

Wtorek, 28. bm. „Clo-clo".

Środa, 29. bm. „Clo-clo".

Ostatnia 50-prc. zniżka w Teatrze Wielkim. W środę daje Teatr Wielki nieodwołalnie po raz ostatni efektowną sztukę Müllera „Twórca" z p. Żyteckim w tytułowej roli. Na przedstawienie to obowiązywać będzie 50 prc. zniżki. Będzie to ostatnia zniżka w bieżącym sezonie, gdyż, jak wiadomo, zniżki zostały usunięte.

„Kiliński" dla młodzieży szkolnej. W sobotę o godz. 3 popoł. raz jeszcze daje Teatr Wielki „Kilińskiego". — Bilety wcześniej do nabycia w szkole im. Tańskiej-Hofmanowej.

„Casanova" Różyckiego. Od szeregu dni odbywają się próby z opery tej pod kierunkiem reż. p. Lewickiego i kapel. Zuny. Wspaniałe dzieło Różyckiego, jednego z najzdolniejszych współczesnych kompozytorów polskich, wystawione będzie na naszej scenie z całym przepychem. Sam kompozytor bawi we Lwowie i będzie obecny na premjerze, która odbędzie się już niebawem.

—o—

MIKOŁAJ ASIEJEW.

Zorza polarna.

(bieg).

Nasze liry zardzewiały
Od dymiącej, skrzepłej krwi.
Rozłączone w skardze białej
Nasze groźne grały brwi.

I na rdzą wyszczerbionej lirze
Dla przyjaciół dziś pieśni niżę:

Bieg
Tych
Czyj
Śniech
Wij
Wiej
Siej
Śnieg

Trąć strun
Gwint i giń
W noc łun
Splin — to płyn
W dzień wioń
Dal miń
Że lnu
Spal dym.

Śniejni i żylaści
Śmieści i biali
Stoją słowopląści
U ramienia dali

Grożąc oddalom rzęsy błękitnemi
Krzyczęd lekimnowolądomziemi:

Rozpryń się w kaprys
Księżyc, jak łza prysł.
Zasiygły w błękit
Pionowe wstęgi.
I wiatru kaszel —
Zorze są nasze.
I północ wietrzna
I śniegu miecz na
Kolanie tęczy
Po łanie tańczy.

Trąć strun
Gwint i giń
W noc łun
Splin — to płyn
W dzień wioń
Dal miń
Że lnu
Spal dym.

Przełożył
BRUNO JASIEŃSKI.

OGŁOSZENIA

FIRMY.

Firm. 5/25 A 9. W rejestrze handlowym A. przy firmie „Browar parowy w Zarszynie Rosenblüth i Zucker" uwidacznia się następujące zmiany: 1) wykreślenie jawnego spólnika i zawiadowcy uprawnionego do zastępstwa: błp. Alera Zuckera; 2) wstąpienie do spółki następujących jawnych spólników: Debora Zucker w Jaśle, Gizela Anisfeldowa w Jaśle, Salomon Zucker w Sanoku, Franciszka Lernerowa w Jaśle, Pepa vel Józefa Menassowa w Jaśle, Dr. Emanuel Zucker w Jaśle, Róża Zuckerówna w Jaśle i Markus Anisfeld w Jaśle; 3) ustanowienie kolektywnie po dwóch zawiadowcami: tj. uprawnionymi do zastępstwa: Meilecha Rosenblütha w Zarszynie, Salomona Zuckera w Sanoku i Markusa Anisfelda w Jaśle z tem ograniczeniem, że akty mające na celu istotną zmianę spólnego przedsiębiorstwa, jakoto: sprzedaż lub wypuszczenie w dzierżawę browaru piwnego w Zarszynie ważnie i skutecznie wszyscy wspólnicy przedsiębrać i odnośne dokumenty podpisywać mogą wreszcie z tem ograniczeniem, że weksle za firmę podpisywać mogą tylko Meilech Rosenblüth i Markus Anisfeld również kolektywnie; 4) zgłoszony niniejszem kolektywny sposób podpisywania firmy przez uprawnionych do zastępstwa z podanemi wyżej ograniczeniami; 5) ograniczenie czasu trwania spółki do 31. grudnia 1923. Zarządza się też ogłoszenie tych zmian w „Gazecie Lwowskiej".

Sąd okręgowy, Oddział IV.

Sanok dnia 5 stycznia 1925. 1272

Firm. 53/25. Rej. C 141. Zmiany dotyczące firmy już wpisanej. Dnia dzisiejszego wpisano w rejestrze handlowym przy firmie Fabryka parasoli „Sorega" spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Białej następujące zmiany. Prokurę udzielono Edwardowi Aschermanowi, kupcowi w Wiedniu XIII. Diabelligasse 1, Arturowi Neumanowi, kupcowi w Wiedniu VII. Zollergasse 14 i Zygmuntowi Nitschmanowi, kupcowi w Wiedniu XVI. Hasnerstrasse 16. Podpis firmy: Podpisywanie za firmę nastąpi w ten sposób, iż pod wypisanem lub wydrukowanem brzmieniem firmy dwaj prokurenci kollektywnie lub jeden z nich kollektywnie z zawiadowcą firmy Franciszkiem Wiesingerem lub Fryderykiem Schöja podpisywać będą za firmę.

Sąd okręgowy jako handl. O. II.

Wadowice d. 27 stycznia 1925. 1444

Firm. 21/25. Rej. C 62. Zmiany dotyczące firmy już wpisanej. Dnia dzisiejszego wpisano do rejestru przy firmie: „Jawornica", spółka zarejestrowana z ograniczoną odpowiedzialnością w Andrychowie" następujące zmiany: Spółka opiera się obecnie na pierwotnym kontrakcie Spółki zmienionym częściowo aktem notarjalnym z daty Kraków 7. stycznia 1925 LR. 33.114 w art VII. tegoż pierwotnego kontraktu w ten sposób, że obok dotychczasowego zawiadowcy Henryka Forstera i zastępcy zawiadowcy Stefana hr. Bobrowskiego, ustanowiono drugim zawiadowcą Roberta Schlumbergera, przemysłowca w Andrychowie, przyczem do zastępstwa spółki i podpisania jej firmy uprawniony jest każdy zawiadowca, względnie zastępca zawiadowcy, samoistnie.

Sąd okręgowy jako handl., O. II.

Wadowice dnia 10 stycznia 1925. 1442

Firm. 14/25. A 63. Wpisano do rejestru handlowego A. następującą firmę: Firma spółki opiewa: „Herman Sobel i Ascher Barber. Dom towarowy i handlowy w Sanoku". Jawnymi spólnikami są: Herman Sobel i Ascher Barber kupcy w Sanoku. Siedzibą spółki jest Sanok. Spółka rozpoczęła się od dnia 1. grudnia 1924. Spółkę zastępywać mają łącznie obaj spólnicy.

Sąd okręgowy, Oddział IV

Sanok dnia 24 stycznia 1925. 1377

Firm. 26/25. Rej. A I. 12. Zmiany dotyczące firmy już wpisanej. Dnia dzisiejszego wpisano w rejestrze handlowym przy firmie: Bank Gospodarstwa Krajowego Oddział w Żywcu następujące zmiany: Wykreślono prokurę Karola Syma z powodu zwolnienia go ze służby w Banku Prokurentem Oddziału w Żywcu mianowany został p. Nowod Arnold, który ma prawo podpisywania firmy Oddziału zgodnie z § 2 statutu Banku według wzoru.

Sąd okręgowy jako handl., O. II.

Wadowice d. 28 stycznia 1925. 1443

Firm. 1586. Rg. C IV. 148. Wpis firmy spółkowej. Do rejestru wpisano dnia 23. grudnia 1924. Siedziba firmy: Lwów. Brzmienie firmy: „Eukos", Fabryka tłuszczów roślinnych, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Zmiany: Uchwałą Walnego Zgromadzenia z daty Lwów 10. grudnia 1924. Lrep. 10873 art. X. kontraktu spółki w brzmieniu ustalonem w zbiorze dokumentów został zmieniony. Zawiadowcy: Fryderyk Philip i Ozjasz Markus 2 im. Wohl ustąpili, w ich miejsce wybrano zawiadowcami Dra Ozjasza Wassura, adwokata we Lwowie i Izraela Brückensteina, przemysłowca we Lwowie.

Sąd okręgowy cyw., Oddział IV.

Firm. 189/24. Rg. A I. 105. Wpisano przy firmie „Bank Gospodarstwa Krajowego, Filja w Kołomyi". Uchwałą Dyrekcji Zakładu Centralnego w Warszawie z 8. lutego 1924 L. 25360 dotychczasową nazwę filji zmieniono, a wprowadzono nazwę „Oddział". Wpisano dnia 22. listopada 1924 roku.

Sąd okręgowy jako handl., O. II.

Kołomyja dnia 22 listopada 1924. 1365

UZNANIA ZA ZMARŁEGO.

T. 473/24. Józef Konik urodzony 26. lutego 1878 w Barszczowicach jako żołnierz austrjacki 19 pp. obrony krajowej landsturm zaginął ciężko ranny w bitwie pod Krasnem. Celem uznania go za zmarłego i rozwiązania węzła małżeńskiego, wzywa się, by pół roku od ogłoszenia udzielono wiadomości o nim Sądowi albo kuratorowi Drowi Gołogórskiemu adw. we Lwowie.

Sąd Okręgowy Cywilny Oddz. VII.
Lwów, dnia 23. stycznia 1925. 3432

T. 416/24/8. Ksenia Didycz urodzona 15. lipca 1900 w Komarowie zmarła w sierpniu 1915 w Dobraczynie na cholerę. Celem przepr wadzenia dowodu śmierci wzywa się, by do pół roku od ogłoszenia ud. ielono wiad mości o nim Sądowi we Lwowie.

Sąd okręgowy Cywilny Oddz. VII.
Lwów, 25. lute go 1925. 3 30

T. 4|24|4. Łuk sz Szwec urodzony 1895 w Lubyczy jako żołnierz anstrjacki zaginął [illegible] roku. Celem uznan a go za zmarłego wzywa się, aby do pół roku od dnia ogłoszenia udzielono wiadomości Sądowi.

Sąd okręgowy Cywilny Oddz. VII.
Lwów, 5. kwietnia 1924. 3429

UPADŁOŚCI.

Sa 34/25. Edykt ugodowy. Otwarcie postępowania ugcdowego do majątku dłużnika Wolfa Konigsberga, właściciela wytwórni bielizny w Krakowie ul. Krakowska 13. Komisarz ugodowy sędzia Sądu okręgowego cywilnego Spitzera. Zarządca ugodowy Ignacy Pacanower, urzędnik prywatny w Krakowie Dietla 19. Audjencja do zawarcia ugody w wymienionym Sądzie biuro Nr. 37. dnia 22. kwietnia 1925 o godz. 11 przedpołudniem. Czasokres do zgłoszenia wierzytelności do 16. kwietnia 1925.

Sąd okręgowy cyw., Oddział VI.
Kraków dnia 27. marca 1925. 3465

Sa 33/25/1. Edykt ugodowy. Otwarcie postępowania ugodowego do majątku dłużnika Ignacego Landaua, właściciela wytwórni skrzynek drewnianych w Podgórzu plac Zgody 7. Komisarz ugodowy sędzia Sądu okręgowego Spitzer. Zarządca uodowy inż. Józef Lilienthal w Krakowie Librowszczyzna 4. — Audjencja do zawarcia ugody w wymienionym Sądzie biuro Nr. 37 dnia 22. kwietnia 1925 o godz. 10 przedpoł. Czasokres do zgłoszenia wierzytelności do 16. kwietnia 1925.

Sąd okręgowy cyw., Oddział VI.
Kraków dnia 27. marca 1925. 3466

AMORTYZACJE.

Nc. IV. 761/24/5. Wdrożenie postępowania amortyzacyjnego. Na wniosek firmy Pulwer i Ska we Lwowie, ul. Furmańska 1a wdraża się postępowanie celem amortyzacji następującego rzekomo przez wnioskodawcę zagubionego wtórnika kolejowego na wysłane ze stacji we Lwowie 6 kolji esencji octowej za listem przewozowym Nr. 1194. P. 1621/26. pod adresem Abrahama Schuchnera w Kołomyi za zaliczką 64 zł. Nr. zal. 05005. Posiadacza powyższego wtórnika wzywa się przeto, aby zgłosił się ze swojemi prawami w ciągu 6 miesięcy, w przeciwnym bowiem razie po upływie powyższego czasokresu za nieistniejący uznany zostanie.

Sąd powiatowy S. I., Oddział IV.
Lwów dnia 28 stycznia 1925. 3518

ROZMAITE OBWIESZCZENIA

Cg. XIV b. 150/25/1. Przeciw niewiadomym z miejsca pobytu pozornym Isakowi Priwler i Mindzi Priwler z Delatyna wniósł Hersch Priwler pozew pto 2000 zł. Na podstawie tego pozwu wyznaczono I. audjencję na dzień 30. marca 1925 godz. 9 rano sala Nr. 63. — Celem strzeżenia praw powyższych pozwanych ustanawia się dla nich kuratorem adw. Dra Hermana Fischlera w Stanisławowie, który ich zastępywać będzie aż do ich zgłoszenia.

Sąd okręgowy, Oddział XIV.
Stanisławów 5. marca 1925. 3503

Cg. I. 99/25. Edykt. Przeciw niewiadomemu z miejsca pobytu Wojciechowi Latawcowi wniosła do tutejszego Sądu Wiktorja Latawiec pozew o 33.200 zł. Na podstawie pozwu wyznaczono I. audjencję na dzień 14. maja 1925 godz. 9 rano. Celem strzeżenia praw pozwanego ustanowiono kuratorem pana Nowaczyńskiego, adwokata w Rzeszowie, który zastępywać będzie pozwanego na jego koszt i niebezpieczeństwo, dopóki on w Sądzie się nie zgłosi lub pełnomocnika nie zamianuje.

Sąd okręgowy, Oddział I.
Rzeszów dnia 10 kwietnia 1925. 3476

KURATELE.

P. III. 39/25. Edykt. Michała Melnyczenko, rolnika z Wierzbowa lat 30 liczącego, żonatego, pozbawia się całkowicie własnowolności z powodu choroby umysłowej. Kuratorem ustanawia się Sawę Melnyczenko, gospodarza w Wierzbowie.

Sąd powiatowy, Oddział III.
Podhajce dnia 9. lutego 1925. 3520

BILANS Spółki Kredytowej i Handowej Spółdzielni zarej. z ogr. odpow. w Złoczowie za r. 1924.

Stan bierny.	Zł. gr.	Stan czynny.	Zł. gr.
Udziały	1.630.88	Pożyczki weksl.	19.340.01
Fundusz reserw.	2 987.5[illegible]	„ skryptowe	2.250.—
Wkładki oszczędności	21.[illegible]89.31	Ruchomości	591.76
Procenta przenośne	262.[illegible]8	R[illegible]chunki bieżące	1.548.65
Depozyt	.[illegible]3	L[illegible]kacja	200.—
Zysk	58 06	Gotówka	2.098 34
	26.028.76		26.028.76

Ilość członków z końcem roku 1924 wynosi 1770.
Złoczów, dnia 27. kwietnia 1925.
ZARZĄD.

Bilans Pocztowej Kasy Oszczędności
na dzień 1-go stycznia 1925 r.

STAN CZYNNY	
1. Pozostałość w kasie	3,052.1[illegible]8·27
2. Bank Polski	1,541.280 77
3. Urzędy pocztowe	19,832.4[illegible]5·47
4. Lokaty gwarancyjne	17,190.033·48
5. Lombard	[illegible],477 206 87
6. Papiery wartościowe własne	11,43[illegible].0[illegible]7 5 8
7. Papiery wartościowe funduszu zapasowego	531.690·9 9
8. Papiery wartościowe na pokrycie długów hipotecznych	80.710·—
9. Papiery wartościowe funduszu emerytalnego	1[illegible]8 432·48
10. Nieruchomości	19,542.338·50
11. Ruchomości	1,025.214·52
12. Zaliczki	875.411·95
13. Rozrachunek z Oddziałami	1,323.086.55
14. Różni dłużnicy	769.584·63
15. Sumy przechodnie	559.427·34
	80.343.0[illegible]9.40

STAN BIERNY	
1. Wkłady czekowe	3[illegible],486 108·21
2. Wkłady oszczędnościowe	7,555.079·31
3. Przekazy wysłane do wypłaty	12,363.916·42
4. Fundusz zapasowy	4,504.118 75
5. Fundusz emerytalny	113.158 90
6. Niewykonane zlecenia	10 628·—
7. Rezerwa na pokrycie długów hipotecznych	483.[illegible]01·05
8. Różni wierzyciele	5,394.766·94
9. Sumy przechodnie	6,661 211 45
10. Różnica z przeszacowania	5 367 396·59
11. Czysty zysk	403.373 78
	80.[illegible]43.059·40

Rachunek strat i zysków.

STRATY	
1. Koszty administracyjne	7,833 703·67
2. Oprocentowanie wkładów czekowych i oszczędnościowych	31[illegible].719 77
3. Czysty zysk	403.373 78
	8 547.7[illegible]7·22

ZYSKI	
1. Pobrane procenty, prowizja i inne	4,36[illegible].764·07
2. Zysk na papierach wartościowych	4,178.[illegible]33·15
	8 547 797·22

Prezez Pocztowej Kasy Oszczędności
(—) *H. I. Linde*

Komisja Rewizyjna:
Przewodniczący: *Lipiński St.* (—)
Członkowie:
Dubieński Aleksander (—)
Pawłowicz Stanisław (—)
Schneider Michał (—)
Fiut Jan (—)

Naczelnik Centralnej Izby Obrach.
A. Janowski (—)

Prenumerata bez odnoszenia miesięcznie 4 zł. — z odnoszeniem lub pocztą miesięcznie 4 zł. 75 gr., zagranicą 5 zł. 50 gr. — Redakcja czynna od godz. 8 rano do 1 popoł. z wyjątkiem niedziel i świąt. — Redaktor naczelny przyjmuje od 1—4 popoł. — Listów niefrankowanych należycie nie przyjmuje się. — Rękopisów Redakcja i Administracja nie zwracają. — Konto P. K. O. 141.690.

Redaktor odp. STANISŁAW ZACHARIASIEWICZ. Należytość pocztową opłacono rycz. Drukarnia Ski Akc. Wyd. pod zarz. J. Płockiego.